

Nr 00

1914, 2 sierpnia, godz. 10.30, Kraków - List do Mariana Kukieła we Lwowie.

Komenda Główna

Nr 51

Kraków, dnia 2 VIII [1]914, godz[ina] 10.30.

Przez obyw[atela] Leszka¹, pełnomocnika Komendy [Główniej]

Do

Obywatela Stacha², oficera Z[wiązku] W[alki] [Czynnej] we Lwowie.

Zgłoście się Obywatelu do pośła [Hipolita] Śliwińskiego i w zależności od stanu swego zdrowia, czego ocenę Wam pozostawiam, przyjmijcie lub nie jego propozycję.

W razie, gdyby stan waszego zdrowia w obecnej chwili nie dopuszczał dłuższych podróży i częstej bieżaniny związanej z pracą z ob[ywatelem] Śliwińskim, macie Obywatelu stawić się w możliwie szybkim czasie w Krakowie w Komendzie Główniej, [ulica] Siemiradzkiego 27.

Komendant Główny
J[ózef] Piłsudski³.

Odpis, maszynopis.

AAN, Oddział VI, Akta K. Świtalskiego, sygn. 4, k. 4. Odpis Kazimierza Świtalskiego z maszynowego oryginału z odręcznym podpisem Józefa Piłsudskiego. List do 1939 r. przechowywany w aktach I Brygady Legionów Polskich w Instytucie Józefa Piłsudskiego w Warszawie.

Fotokopia rękopisu: "Polska Zbrojna", 6 VIII 1929, nr 213, s. 9.

Oryginału nie znaleziono.

¹ Michał Sokolnicki.

² Marian Kukiel.

³ Kazimierz Świtalski zapisał później w uwagach do zamierzonej przez siebie edycji publikowanego wyżej listu: „[Józef] Piłsudski, uznany przez Komisję Skonfederowanych Stronnictw Niepodległościowych za komendanta ruchu zbrojnego, rozpoczął [wówczas] przygotowawcze prace na wypadek konieczności mobilizacji podległych mu organizacji wojskowych. Troska o zdobycie środków materialnych dla polskiej akcji zbrojnej stała na porządku dziennym. Stąd myśl nawiązania stosunków ze Skarbem Narodowym w Rapperswilu, instytucją, założoną przez [Zygmunta] Miłkowskiego-Jeża, która miała na celu finansowe wspieranie walki zbrojnej o niepodległość Polski. Polski Skarb Wojskowy założony z inicjatywy Piłsudskiego w sierpniu 1912 r., a mający za zadanie gromadzenie środków materialnych dla prac wojskowych, rozporządzał skromnymi funduszami. Chodziło więc o uzyskanie pomocy od Skarbu Narodowego. Sprawę tę załatwić miał Hipolit Śliwiński, który w tym celu zamierzał wyjechać do Szwajcarii. Piłsudski postanowił przydzielić mu do pomocy oficera Związku Walki Czynnej, Mariana Kukieła. Ponieważ Kukiel bawił wówczas we Lwowie, polecenie Piłsudskiego miał mu oddać Michał Sokolnicki, który [tego] dnia wyjechał z Krakowa do Lwowa, jako pełnomocnik Komendy Główniej, by przeprowadzić w Galicji Wschodniej mobilizację oddziałów strzeleckich podległych Piłsudskiemu. Piłsudski, jak widać z wyżej przytoczonego pisma, pozostawił Marianowi Kukielowi swobodę decyzji. Kukiel mógł podjąć się proponowanej mu misji lub nie. Wolał on jednak pozostać w owych chwilach w kraju. Otrzymał funkcję szefa sztabu przy Michale Sokolnickim. W raporcie z dnia

7 VIII 1914 r. do Komendy Głównej pisał: «Nie mogąc z powodu osłabienia pochorobowego i trudności przejazdu spełnić rozkazu Nr 51 z VIII br., podpisany oddał się do dyspozycji ob[ywatela] Leszka [Michała Sokolnickiego], pełnomocnika, obecnie zaś komendanta okręgu, przy którym pełnię aż do dalszego rozkazu obowiązki okręgowego szefa sztabu». Z dniem 8 sierpnia 1914 r. Kukiel na rozkaz Komendy Głównej objął funkcję Sokolnickiego, który został odwołany do Krakowa». AAN, Oddział VI, Akta K. Świtalskiego, sygn. 4, k. 2-3.